

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**ПРОФІЛАКТИКА ІНФЕКЦІЙ ТА ІНФЕКЦІЙНИЙ КОНТРОЛЬ В ДІЯЛЬНОСТІ МЕДИЧНОЇ СЕСТРИ**

(назва освітнього компонента)

Галузь знань: **I «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»**Спеціальність: **I 5 «Медсестринство»**Спеціалізація **I5.01 Медсестринство**Код компонента в освітній програмі: **ОК 22**Рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**Форма здобуття освіти: **очна (денна)**Рік навчання: **2**Семестр(и): **III осінній**Тип освітнього компонента: **обов'язковий**Навчальний рік: **2025-2026**Обсяг: **__3,0__ кредити ECTS (__90_ год.)**Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**Підсумковий контроль: **залік**Пререквізити: **ОК13 Основи медичної біології та мікробіології, ОК20****Епідеміологія, ОК21****Вакцинопрофілактика в практиці медичної сестри, ОК26 Медсестринство в інфектології, ОК38 Громадське здоров'я та біологічна статистика**

Кафедра/підрозділ: кафедра епідеміології, вул. Трінклера, 12, 3-й поверх червоного корпусу

Керівник освітнього компонента: ас. Макарова Вікторія Іванівна

vi.makarova@knmu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):

<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5342>**ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**

Дана дисципліна актуалізує проблему інфекцій, які пов'язані з наданням медичної допомоги (ПНМД) в сучасному світі. Програма дисципліни направлена на вивчення новітніх наукових даних щодо епідеміологічних особливостей ПНМП, забезпечення безпеки медичної допомоги в закладах охорони здоров'я, а також використання епідеміологічних методів для розробки науково обґрунтованих заходів з профілактики інфекцій, пов'язаних з наданням медичної допомоги. Отримані в медичних установах інфекції, завдають значних медичних, соціальних та економічних втрат, та можуть розповсюджуватись серед населення поза лікарнями. Ключ до попередження випадків ПНМД полягає в ретельному застосуванні заходів профілактики та інфекційного контролю в закладах охорони здоров'я (ЗОЗ). Профілактика ПНМД є найважливішою складовою проблеми безпеки пацієнтів та забезпечення якості надання медичної допомоги.

МЕТА КУРСУ: формування знань з закономірностей епідемічного процесу інфекцій, які пов'язані з наданням медичної допомоги та сучасних принципів організації інфекційного контролю, епідеміологічного нагляду та профілактики даної патології.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- працювати з нормативно-правовими документами;
- знати та застосовувати в практичній діяльності стандартні запобіжні заходи профілактики ПНМД з акцентом на гігієні рук медичного персоналу;
- знати правила та практики гігієни рук, виконувати гігієну рук.
- знати та застосовувати в практичній діяльності заходи профілактики ПНМД, засновані на шляхах передачі збудників інфекційних захворювань;
- використання бандлів для профілактики девайс-асоційованих ПНМД;
- раціональне призначення антимікробних препаратів в клінічній практиці;
- розуміння системи інфекційного контролю в закладі охорони здоров'я.
- знати правила вибору та використання засобів індивідуального захисту, вміти надягнути та зняти засоби індивідуального захисту.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (12 год.):

1. Інфекції, які пов'язані з наданням медичної допомоги (ІПНМД). Визначення. Епідеміологічна характеристика
2. Принципи профілактики інфекцій, які пов'язані з наданням медичної допомоги. Гігієна рук в діяльності медичної сестри. Поняття про засоби індивідуального захисту. Роль вакцинації у попередженні ІПНМД. Безпека пацієнта та медичного персоналу.
3. Основи інфекційного контролю. Особливості інфекційного контролю туберкульозу. Три рівні інфекційного контролю у протитуберкульозних закладах охорони здоров'я: адміністративний, інженерний (контроль навколишнього середовища) та захист органів дихання.
4. Організація системи інфекційного контролю в закладі охорони здоров'я. Відділи інфекційного контролю. Стандартні операційні процедури. Мультимодальні стратегії інфекційного контролю.
5. Антимікробна резистентність: сучасні виклики. Роль медичної сестри у подоланні формування та поширення збудників з антимікробною резистентністю серед пацієнтів та медичного персоналу закладів охорони здоров'я.
6. Сучасні принципи дезінфекції та стерилізації медичних виробів. Медичний клінінг. Поводження з медичними відходами.

Перелік тем практичних занять (20 год.):

1. Стандартні, контактні, крапельні, повітряні заходи захисту при наданні медичної допомоги пацієнтам.
2. Засоби індивідуального захисту в діяльності сестри медичної: види, показання для застосування, алгоритми правильного використання.
3. Гігієна рук в діяльності сестри медичної як основа профілактики інфекцій, які пов'язані з наданням медичної допомоги, та поширення антибіотикорезистентних штамів: практичні аспекти. 5 моментів гігієни рук, техніка, види обробки.
4. Профілактика інфекцій, що передаються через кров та інші біологічні рідини (ВІЛ-інфекція, гепатити В, С).
5. Правила та практики безпечної ін'єкції при наданні медичної допомоги.
6. Алгоритм дій при випадкових уколах/порізах.
7. Післяконтактна профілактика ВІЛ-інфекції, вірусних гепатитів В і С.
8. Профілактика ІПНМД, які поширюються повітряним, крапельним та контактним шляхами.
9. Практичні аспекти профілактики інфекції області хірургічного втручання, вентилятор асоційованої пневмонії, катетерасоційованої інфекції сечовивідних шляхів та катетерасоційованої інфекції кровотоку.
10. Респіраторний етикет і вентиляція.
11. Ізоляційні заходи у стаціонарі.
12. Захист індивідуальної самостійної роботи (розробка навчального заняття з окремих питань інфекційного контролю для медичних працівників; розробка стандартних операційних процедур)
13. Залік.

Перелік тем самостійної роботи студента (58 год.)

1. Актуальність інфекцій, пов'язаних з наданням медичної допомоги (ІПНМД). ІПНМД. Класифікація ІПНМД. Епідеміологічна характеристика збудників ІПНМД. Госпітальний штам збудника.
2. Сучасні принципи поведінки з медичними відходами в закладі охорони здоров'я (ЗОЗ).
3. Сучасні принципи поведінки з медичною білизною в закладі охорони здоров'я.
4. Сучасні принципи очищення та дезінфекції поверхонь в закладі охорони здоров'я.
5. Діяльність сестри медичної при проведенні епідеміологічного нагляду за ІПНМД

6. Особливості навчання персоналу ЗОЗ з питань профілактики інфекцій та інфекційного контролю.
7. Стандартні операційні процедури (СОП), розробка, впровадження, моніторинг.
8. Принципи ефективної комунікації медичної сестри з пацієнтами та колегами при здійсненні інфекційного контролю та профілактики інфекцій, які пов'язані з наданням медичної допомоги.
9. Безпека пацієнтів та медичного персоналу. Залучення пацієнта у процес профілактики інфекцій та інфекційний контроль.
10. Підготовка індивідуальної самостійної роботи (розробка та презентація навчального заняття з окремих питань інфекційного контролю для медичних працівників, розробка стандартних операційних процедур)
11. Підготовка до заліку

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн за попередньою домовленістю з викладачем кафедри з використанням корпоративної пошти викладача / кафедри епідеміології ХНМУ

Методи навчання: лекція, виконання практичних робіт, розв'язання ситуаційних завдань та кейсів, розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, презентація, навчальні відео.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінки за практичне заняття виставляються за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» або «незадовільно» відповідно до критеріїв оцінювання знань та вмінь. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (120 – 200 балів) відповідно до таблиці 2 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД з додаванням балів за виконанні індивідуальні завдання (виконуються за бажанням) становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД).**

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів. Перелік індивідуальних завдань та кількість балів, які може отримати здобувач, можна отримати у викладача групи або знайти в програмі навчальної дисципліни, що розміщена на сторінці освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle)

Підсумковий контроль: залік (З).

Оцінка з дисципліни (ОД). $ОД = ЗНД + ІЗ$.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати години, що відведені для самостійної роботи, виконання необхідних завдань, підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати

завдання та виконувати усі форми контролю. Роз'яснення щодо виконання завдань, які винесені на самостійну роботу здобувача, надаються викладачем на 1-му занятті.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Епідеміологія та токсикологія : курс лекцій / Укладач : О.В.Бригада. – НУЦЗ України, 2023. – 178 с.
2. Епідеміологія / За ред. проф. І.П. Колеснікової. – Вінниця: Нова Книга, 2012.
3. Виноград Н.О., Васишин З.П., Козак Л.П., Романенко Т.А. Загальна епідеміологія / Навчальний посібник – Київ ВСВ «Медицина», 2010.
4. Дикий Б.М., Нікіфорова Т.О. Епідеміологія. м. Івано-Франківськ, 2006.
5. Мікробіологія: Підр. для студ. / І. Л. Дикий, І. Ю. Холупяк, Н. Ю. Шевельова, та ін. 2-е вид.– Х.: Професіонал, 2006. – 433 с.
6. Essentials Of Hospital Infection Control Paperback – 1 January 2019 by Apurba S Sastry (Author), Deepashree R (Author)
7. [Наказ МОЗ України від 03.08.2020 № 1777 «Про затвердження Заходів та Засобів щодо попередження інфікування при проведенні догляду за пацієнтами»](#)
8. [Наказ МОЗ України від 03.08.2021 № 1614 «Про організацію профілактики інфекцій та інфекційного контролю в закладах охорони здоров'я та установах / закладах надання соціальних послуг / соціального захисту населення»](#)

Зав. кафедри епідеміології,
професорка

_____ Т.О. Чумаченко
(підпис)

ПІБ